

ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ЕКСПЕРТНОГО АНАЛІТИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ПИТАНЬ СПІВПРАЦІ ГРОМАД РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Звіт є частиною загального дослідження стану розробки та виконання угод міжмуніципальної співпраці в областях-пілотах Проєкту «ГОВЕРЛА».

Метою дослідження було зробити інвентаризацію угод громад Рівненської області, які увійшли в перелік реєстру угод співробітництва територіальних громад станом на 24 квітня 2022 року Міністерства розвитку громад та територій України, проаналізувати відкриті джерела щодо стану та розвитку питань співробітництва територіальних громад в Рівненській області, враховуючі громади-пілоти Проєкту «ГОВЕРЛА» та сусідні з ними громади. А також зробити відповідні висновки та рекомендації щодо охоплення міжмуніципальним співробітництвом певних сфер соціально-економічного розвитку і можливостей подальшого співробітництва суб'єктів цих відносин в рамках співпраці з Проєктом «ГОВЕРЛА».

Основна частина звіту по Рівненській області включає інформацію, підготовлену на основі наявних даних відкритих джерел, а саме наявності:

- кількості договорів відповідно реєстру Реєстру договорів про співробітництво територіальних громад ([сайт](#) Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства (далі – Реєстр));
- суб'єктів співробітництва, якими є територіальні громади сіл, селищ, міст;
- розподілу договорів реалізації співробітництва відповідно наявних форм співробітництва;
- укладених договорів про співробітництво по адміністративно-територіальним одиницям;
- статистики класифікації договорів по термінах їх реалізації та відповідно дат заключення договорів міжмуніципальної співпраці (далі по тексту скорочено – ММС бо термін вживається експертами та фактично є аналогом терміну, що вживається в українському законодавстві - «співробітництво громад»), періоду їх реалізації та строку (і року) їх закінчення;
- фінансової складової договорів співробітництва територіальних громад за ознаками/типами різних рівнів бюджетного фінансування, враховуючі наявні стимулюючі механізми підтримки напряму розвитку міжмуніципальної співпраці, які існують на рівні області та громад.

Вищевказані дані дозволили:

- зробити інвентаризацію угод про міжмуніципальне співробітництво, підписаних між територіальними громадами Полтавської області та в громадах, які співпрацюють з Проєктом ГОВЕРЛА, а також з «громадами-сусідами»;
- проаналізувати ці угоди з урахуванням економічного та соціального впливу співпраці, а також визначити прогалини/можливості для вдосконалення співробітництва, а саме – проаналізувати публічну інформацію та звіти про виконання договорів співробітництва територіальних громад за допомогою контент аналізу даних відкритих веб-ресурсів;
- підготувати перелік пілотних громад, які можуть бути охоплені міжмуніципальним співробітництвом, а також перелік цікавих сфер такого співробітництва для участі громад в подальших заходах Проєкту «ГОВЕРЛА» за напрямком підтримки та розвитку співробітництва громад з урахуванням обмежень воєнного стану та враховуючі потреби та уподобання населення, що були викликані воєнною агресією.

Підхід дослідження базувався на принципах доступності та інклюзивності.

Висновки та рекомендації цього звіту планується використати під час обговорення основних характеристик та перешкод з розробниками ініціатив та проєктів співробітництва територіальних громад під час запланованих заходів Проєкту «ГОВЕРЛА» за відповідним напрямком роботи та

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

включити для кожного розробника таких ініціатив та проектів наступний предмет обговорення: функціональність ініціатив співпраці, безпека, доступність, комфорт і привабливість, пріоритетність в стані воєнного часу, розробка інклюзивних рішень для усунення перешкод та покращення якості впровадження існуючих ініціатив співпраці територіальних громад, брейнстормінг щодо майбутніх ініціатив співробітництва, включаючи нові послуги та функції в умовах сучасного розвитку та з урахуванням воєнного стану.

Рівненська область. Стан реалізації договорів про співробітництво територіальних громад відповідно до Закону України «Про співробітництво територіальних громад»

Для аналізу стану співробітництва використані таблиці матеріалів Інвентаризації договорів про співробітництво територіальних громад Рівненської області, підготовлені на основі аналізу даних відкритих джерел, а саме:

- реєстру договорів про співробітництво територіальних громад станом на 25.04.2022 сайту Міністерства розвитку громад та територій України;
- інших публікацій та веб-ресурсів з інформацією про проекти співробітництва територіальних громад Рівненської області, посилання на які зазначені по тексті нижче.

Слід зазначити, що станом на 25.04.2022 року в реєстрі зафіксовано 41 договір співробітництва територіальних громад (далі по тексті скорочено – ТГ), зареєстрованими під номерами, зазначеними в **таблиці 2.3.1.**, вісімнадцять (18) з яких відносять до територій громад-пілотів Проєкту «ГОВЕРЛА» в Рівненській області:

- Білокриницька (2)
- Гощанська (0)
- Клесівська (1)
- Рокитнівська (0)
- Здолбунівська (3)
- Костопільська (0)
- Корецька (6)
- Острозька (0)
- Радивилівська (6)
- Сарненська (0)

Нажаль, реєстр Міністерства не дозволяє вивчити самі договори за їх призначенням та сферами соціально-економічного розвитку, щоб зробити відповідний аналіз відповідно цілей та результатів реалізації таких проектів. Щоб це виявити, можливо, слід зробити інтерв'ю з кожним розробником проєкту співробітництва, ініціатором договору, що також дозволить зробити висновки по причинам їх невиконання та успіхам реалізації. Однак, враховуючі те, що громади перетворювалися і за територією і за складом керівних органів та установ, існує велика імовірність, що існуючі в реєстрі договори співробітництва стали не актуальними, або такими, що потребують значної трансформації в сучасному стані, а спеціалісти, які супроводжували ці процеси вже не працюють в органах місцевого самоврядування та виконавчої влади, як і їх керівники, що просували та підписували угоди співробітництва, розуміючи соціально-економічну користь від співпраці.

Як зазначено на **діаграмі** нижче, більшу частину договорів укладено між двома-чотирма суб'єктами співробітництва. Найбільше суб'єктів співробітництва - 8 зазначено в договорах спільного фінансування (утримання) комунальної установи «Інклюзивно-ресурсний центр» Варковицької сільської ради Дубенського району Рівненської області (договір співробітництва №708) та по спільному проєкту «Забезпечення безпеки населення в територіальних громадах Рівненської області шляхом розвитку існуючих та утворення нових місцевих (добровільних) пожежних команд та створення інтерактивного класу пожежної безпеки» (договір співробітництва №730), заключенні в 2021 році.

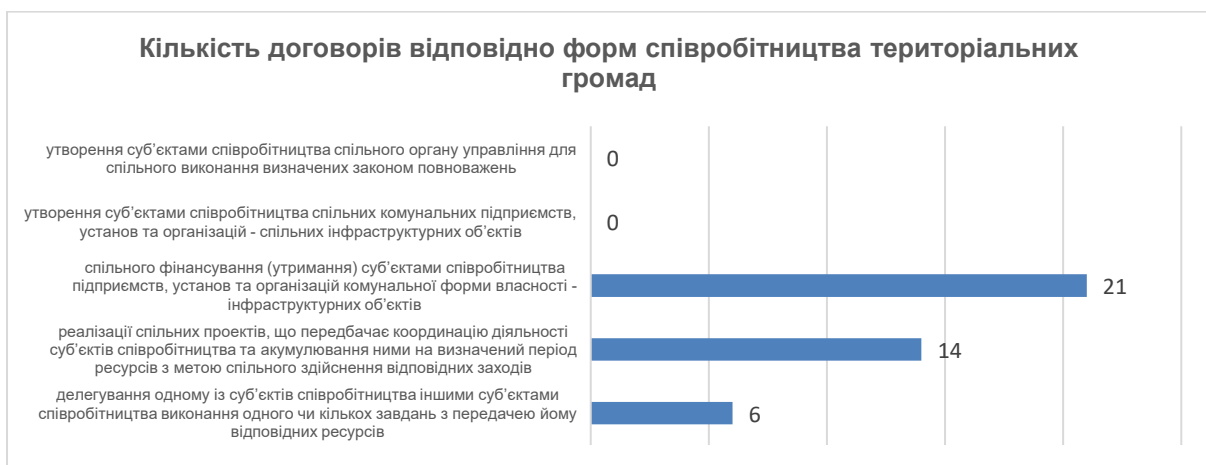
USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Що стосується громад - пілотів Проєкту «ГОВЕРЛА», які в таблиці вище зазначені кольорами, в наявності заключенні договори співробітництва по наступним темам:

- Білокриницька ТГ має відношення до 2-х договорів співробітництва:
 - № 735: договір про співробітництво територіальних громад у формі реалізації спільного проєкту «Забезпечення безпеки населення в територіальних громадах Рівненської області шляхом розвитку існуючих та утворення нових місцевих (добровільних) пожежних команд та створення інтерактивного класу пожежної безпеки (ініціатор співробітництва - Великоомелянська сільська рада)
 - № 619: договір про співробітництво територіальних громад у формі реалізації спільного проєкту «Підвищення рівня безпеки населення в ОТГ Рівненської області шляхом утворення місцевих (добровільних) підрозділів пожежної охорони та запровадження навчального проєкту «Безпековий простір» (ініціатор співробітництва - Білокриницька сільська рада).
- Клесівська та Сарненська громади мають 1 договір співробітництва громад:
 - № 746: договір про співробітництво територіальних громад у формі делегування виконання окремих завдань (ініціатор співробітництва - Клесівська селищна рада).
- Здолбунівська ТГ має 3 договори співробітництва громад:
 - №643: договір співробітництва територіальних громад у формі делегування виконання окремих завдань (ініціатор співробітництва -Здолбунівська міська рада);
 - №644: договір співробітництва територіальних громад у формі делегування виконання окремих завдань (ініціатор співробітництва - Здолбунівська міська рада);
 - №702: договір про співробітництво територіальних громад у формі спільного фінансування (утримання) суб'єктами співробітництва, комунальних некомерційних підприємств «Здолбунівський центр первинної медичної допомоги», «Здолбунівська центральна міська лікарня» та «Здолбунівська стоматологічна поліклініка» (ініціатор співробітництва - Здолбунівська міська рада).
- Корецька ТГ має 6 договорів співробітництва громад:
 - № 774: договір про співробітництво Корецької міської та Великомежирицької сільських територіальних громад у формі спільного фінансування (утримання) комунальної установи «Корецький інклюзивно-ресурсний центр» Корецької міської ради (ініціатор співробітництва – Корецька міська рада);
 - № 478: договір про співробітництво територіальних громад у формі реалізації спільного проєкту «Створення віддаленого робочого місця (ВРМ) у селі Гвіздів центру надання адміністративних послуг (ЦНАП) у м. Корець» (ініціатор співробітництва – Корецька міська рада);
 - № 479: договір про співробітництво територіальних громад у формі реалізації спільного проєкту «Створення віддаленого робочого місця (ВРМ) у селі Головниця центру надання адміністративних послуг (ЦНАП) у м. Корець» (ініціатор співробітництва – Корецька міська рада);
 - № 480: договір про співробітництво територіальних громад у формі реалізації спільного проєкту «Створення віддаленого робочого місця (ВРМ) у селі Крилів центру надання адміністративних послуг (ЦНАП) у м. Корець» (ініціатор співробітництва – Корецька міська рада);
 - № 481: договір про співробітництво територіальних громад у формі реалізації спільного проєкту «Створення віддаленого робочого місця (ВРМ) у селі Новий Корець центру надання адміністративних послуг (ЦНАП) у м. Корець» (ініціатор співробітництва – Корецька міська рада);
 - № 509: договір про співробітництво територіальних громад у формі реалізації спільного проєкту (ініціатор співробітництва – Корецька міська рада).
- Радивилівська ТГ має 6 договорів співробітництва громад:
 - № 292: договір про співробітництво територіальних громад у формі спільного фінансування (утримання) установ та організацій комунальної форми власності

- «Радивилівський територіальний центр соціального обслуговування» (ініціатор співробітництва – Радивилівська міська рада);
- № 293: договір про співробітництво територіальних громад у формі делегування виконання окремих завдань «Радивилівський інклюзивно-ресурсний центр» (ініціатор співробітництва – Радивилівська міська рада);
 - № 294: договір про співробітництво територіальних громад у формі делегування виконання окремих завдань «Радивилівський інклюзивно-ресурсний центр» (ініціатор співробітництва – Радивилівська міська рада);
 - № 621: договір співробітництва територіальних громад у формі спільного фінансування (утримання) підприємств, установ та організацій комунальної форми власності «Комплексна дитячо-юнацька спортивна школа» (ініціатор співробітництва – Радивилівська міська рада);
 - № 622: договір співробітництва територіальних громад у формі спільного фінансування (утримання) підприємств, установ та організацій комунальної форми власності «Школа мистецтв» (ініціатор співробітництва – Радивилівська міська рада);
 - № 623: договір співробітництва територіальних громад у формі спільного фінансування (утримання) підприємств, установ та організацій комунальної форми власності «Будинок школяра» (ініціатор співробітництва – Радивилівська міська рада).

Слід зазначити, що з існуючих 5-ти форм співробітництва громад більшість - 21 договір з 41-го, стосується не форми реалізації спільних проектів, як наприклад у Львівській, Полтавській та Волинській областях, а спільного фінансування (утримання) суб'єктами співробітництва підприємств, установ та організацій комунальної форми власності - інфраструктурних об'єктів.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Така ситуація відрізняє Рівненську область від вищевказаних областей та свідчить про те, що під час реформи децентралізації до 2021 року включно громади області використовували спільне фінансування (утримання) об'єктів надання послуг різного характеру, розуміючи, що не у всіх громадах можна та є сенс запроваджувати якісні послуги аналогічні сусіднім громадам, які в свою чергу перейняли повноваження в ряді послуг від трансформованих районних та обласних установ.

Форму співробітництва, яка більше популярна в більшості областей України - це реалізація спільного проекту, громади Рівненської області використали з період з 2017 до теперішнього часу 14 разів, для реалізації наступних проектів:

- № 478: договір про співробітництво територіальних громад у формі реалізації спільного проекту «Створення віддаленого робочого місця (ВРМ) у селі Гвіздів центру надання адміністративних послуг (ЦНАП) у м. Корець» (ініціатор співробітництва – Корецька міська рада);
- № 479: договір про співробітництво територіальних громад у формі реалізації спільного проекту «Створення віддаленого робочого місця (ВРМ) у селі Головниця центру надання адміністративних послуг (ЦНАП) у м. Корець» (ініціатор співробітництва – Корецька міська рада);
- № 480: договір про співробітництво територіальних громад у формі реалізації спільного проекту «Створення віддаленого робочого місця (ВРМ) у селі Крилів центру надання адміністративних послуг (ЦНАП) у м. Корець» (ініціатор співробітництва – Корецька міська рада);
- № 481: договір про співробітництво територіальних громад у формі реалізації спільного проекту «Створення віддаленого робочого місця (ВРМ) у селі Новий Корець центру надання адміністративних послуг (ЦНАП) у м. Корець» (ініціатор співробітництва – Корецька міська рада);
- № 509: договір про співробітництво територіальних громад у формі реалізації спільного проекту (ініціатор співробітництва – Корецька міська рада);
- № 735: договір про співробітництво територіальних громад у формі реалізації спільного проекту «Забезпечення безпеки населення в територіальних громадах Рівненської області шляхом розвитку існуючих та утворення нових місцевих (добровільних) пожежних команд та створення інтерактивного класу пожежної безпеки (ініціатор співробітництва - Великоомелянська сільська рада)
- № 619: договір про співробітництво територіальних громад у формі реалізації спільного проекту «Підвищення рівня безпеки населення в ОТГ Рівненської області шляхом утворення місцевих (добровільних) підрозділів пожежної охорони та запровадження навчального проекту «Безпековий простір» (ініціатор співробітництва - Білокриницька сільська рада).
- №271: договір про співробітництво територіальних громад у формі реалізації спільного проекту «Надання адміністративних послуг» (ініціатор співробітництва - Привільненська сільська рада);
- №313: договір про співробітництво територіальних громад у формі реалізації спільного проекту (не зазначена сфера та об'єкт, ініціатор співробітництва - Демидівська селищна рада);
- №342: договір про співробітництво територіальних громад у формі реалізації спільного проекту (не зазначена сфера та об'єкт, ініціатор співробітництва - Городецька сільська рада);
- №743: договір про співробітництво територіальних громад у формі реалізації спільного проекту «Забезпечення безпеки населення в територіальних громадах польського регіону Рівненської області шляхом розвитку існуючих та утворення нових місцевих (добровільних) пожежних команд» (ініціатор співробітництва - Миляцька сільська рада);
- №793: договір про співробітництво територіальної громади у формі реалізації спільного проекту «У напрямку створення комплексної системи поводження з твердими побутовими відходами у Демидівській, Бокіймівській, Боремельській територіальних громадах» (ініціатор співробітництва - Демидівська селищна рада);

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

- №794: договір про співробітництво територіальної громади у формі реалізації спільного проєкту «У напрямку підвищення рівня безпеки та ефективного реагування на безпекові виклики у Демидівській, Бокіймівській, Боремельській територіальних громадах» (ініціатор співробітництва - Демидівська селищна рада).

Як звісно, ця форма відповідно процедури розробки та оформлення в рамках чинного законодавства дозволяє громадам більш швидко пройти всі етапи опрацювання угоди співробітництва: від ініціювання до реєстрації договору про співпрацю. Як показує практика, така форма використовується громадами при: закупівлі обладнання, поточного ремонту, організації та проведенні спільних акцій та подій, розробки стратегічних та програмних документів співпраці з певними завданнями щодо їх реалізації, тощо. За цією формою співробітництва, як правило, громади розраховують та прописують свою ідею співробітництва у вигляді проектних заявок з врахуванням логіко-структурованого підходу проектного менеджменту, орієнтованого на конкретний результат. Як правило, такі договори співробітництва використовуються, коли конкретні та зрозумілі очікувані результати. Та, наприклад, робляться спільні закупівлі, ремонтуються приміщення, організовуються нові послуги, тощо.

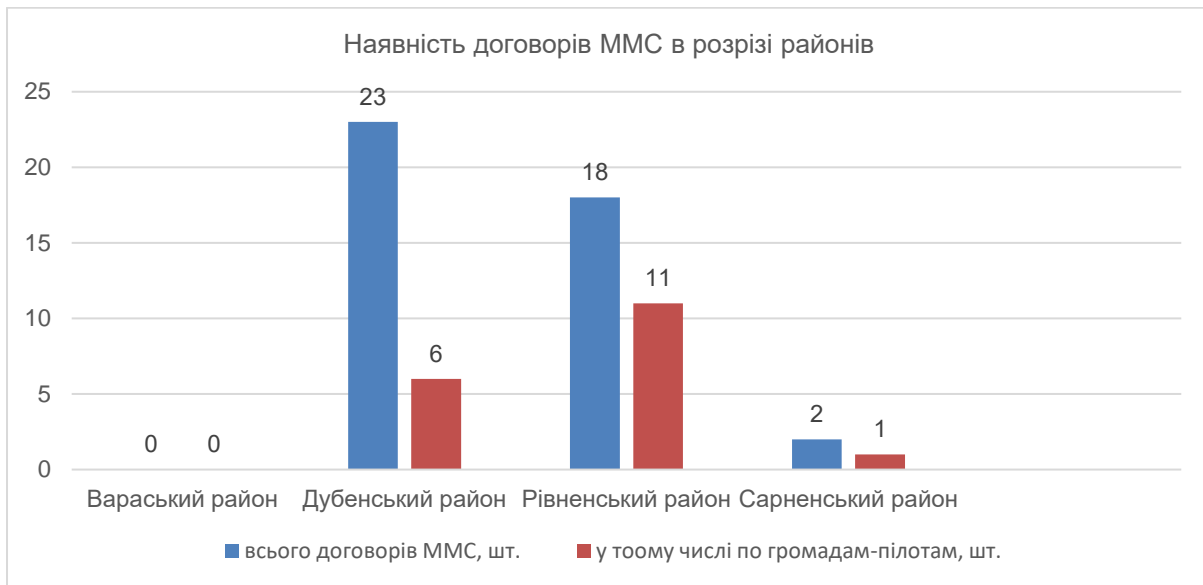
Форму співробітництва - делегування одному із суб'єктів співробітництва іншими суб'єктами співробітництва виконання одного чи кількох завдань з передачею відповідних ресурсів, громади Рівненської області використали з період з 2017 до теперішнього часу 6 разів, для реалізації наступних ініціатив співробітництва:

- №643: договір співробітництва територіальних громад у формі делегування виконання окремих завдань (ініціатор співробітництва - Здолбунівська міська рада);
- №644: договір співробітництва територіальних громад у формі делегування виконання окремих завдань (ініціатор співробітництва - Здолбунівська міська рада);
- № 746: договір про співробітництво територіальних громад у формі делегування виконання окремих завдань (ініціатор співробітництва - Клесівська селищна рада).
- №108: договір про співробітництво об'єднаних територіальних громад в частині утворення спільного методичного центру (ініціатор співробітництва - Мирогощанська сільська рада);
- № 293: договір про співробітництво територіальних громад у формі делегування виконання окремих завдань «Радивилівський інклюзивно-ресурсний центр» (ініціатор співробітництва - Радивилівська міська рада);
- № 294 : договір про співробітництво територіальних громад у формі делегування виконання окремих завдань «Радивилівський інклюзивно-ресурсний центр» ініціатор співробітництва - Радивилівська міська рада).

Практики використання таких форм співробітництва, як:

- утворення суб'єктами співробітництва спільних комунальних підприємств, установ та організацій - спільних інфраструктурних об'єктів;
 - утворення суб'єктами співробітництва спільного органу управління для спільного виконання визначених законом повноважень;
- громади Рівненської області поки не мають.

Слід відмітити, що досвід реалізації громадами та їх спеціалістами, які приймали участь в розробці та реалізації подібних ініціатив співробітництва, дуже важливий для подальшої розробки та реалізації вже нових проєктів співробітництва в умовах переформатування громад у зв'язку з децентралізацією, та особливо в умовах воєнного часу. Що мусить громади замислюватися над новими спільними викликами та об'єднуватися для більш швидкого та ефективного вирішення нових проблем, пов'язаних з безпековими питаннями, притоком ВПО та інших незахищених верств населення, збільшенням навантаження на громади у зв'язком з переміщенням цих осіб та бізнесів, та різного типу, як спеціалістів, так і безробітних до власних громад, загальною трансформацією економіки в умовах загальної кризи, яку визвала ситуація воєнної агресії.

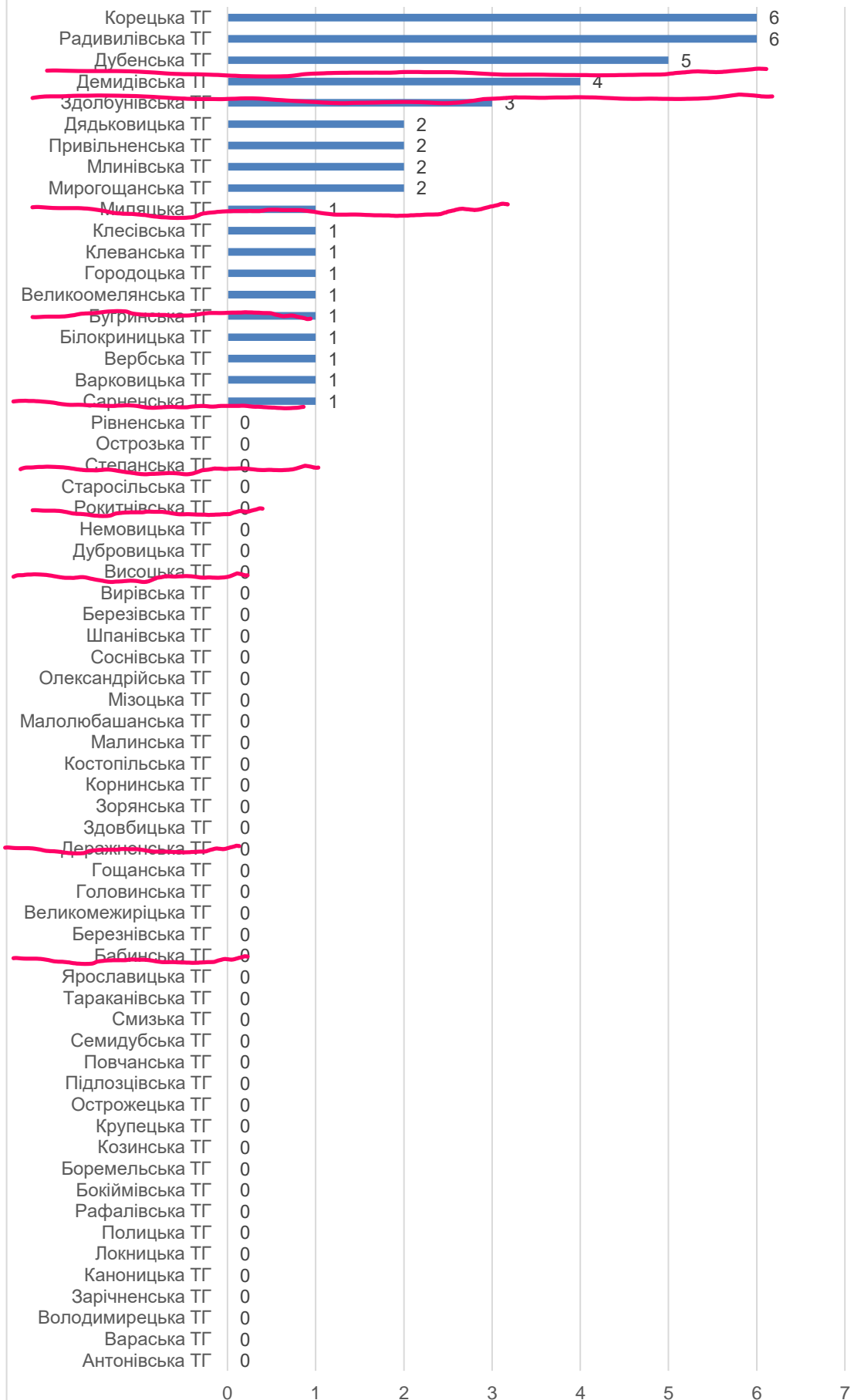
6-ть громад – партнерів Проекту «ГОВЕРЛА» (Білокриницька, Клесівська, Здолбунівська, Корецька, Радивилівська та Сарненська) з 10-ти, мають досвід співробітництва. У порівнянні з іншими громадами, області, серед загальної кількості яких (всього 64 громади) та як зазначено на **діаграмі** нижче, - 45 громад не мають досвіду ініціювання договорів співробітництва територіальних громад.

Причини не використання громадами інструменту співробітництва можуть бути наступні:

- об'єднані територіальні громади зайняті формуванням та відточенням власних типових структур управління, які базуються на відсутності культури аналізу ефективності прийняття рішень та міжмуніципальної співпраці. Тобто, кожна громада дбає про власну управлінську інфраструктуру, але при її створенні до кінця не усвідомлює важливості економічного та соціального ефекту. Або просто не замислюється, маючи добре наповнення виконання бюджету;
- відсутність діалогу між громадами, низький рівень соціальної єдності та розуміння рівня взаємодії через інструменти міжмуніципальної співпраці, конкуренція та неготовність забезпечення прозорості та тривалої співпраці з делегуванням повноважень для забезпечення більшого соціально-економічного ефекту;
- відсутність мотивації та державних стимулів у вигляді конкурсів на різному рівні та за секторальним принципом з пріоритетом міжмуніципальної співпраці, а також рейтингування громад, що може заважати у співпраці та націлювати на підвищення рівня конкуренції між громадами створювати аналогічні структури, замість однієї ефективної; прагнення створити саме власні самодостатні кращі громади зі всіма видами послуг, замість можливої спільної та більш ефективної кооперації з сусідніми громадами;
- відсутність знань щодо політик сусідства, що призводить до того, що сусідні громади не знають пріоритетів одна одної та, як наслідок, не можуть знайти спільну проблему щоб об'єднатися та вирішити її через спільні механізми співробітництва;
- рішучість для більш швидких та простих механізмів реалізації спільних проектів, у порівнянні з більш довготривалими та коштовними з точки зору реалізації форм співробітництва.

Кількість договорів по територіальним громадам

Слід зазначити, що реєстр Міністерства не дає можливості заглянути всередину договорів, щоб точно визначити їх по сферах. Хоча було б цікаво точніше проаналізувати сфери заключення договорів співробітництва та зрозуміти наявність яких спеціалістів та за якими сферами міжмуниципальної співпраці може бути корисна для інших громад. А також для розробки іншими громадами схожих проектів аналогічної сфери співпраці. Досвід такої проектної діяльності у конкретних осіб важливий, як у спільноти практиків запровадження проектів та договорів співробітництва територіальних громад. Та якщо керівництво громад прийде до розуміння існування спеціальних профільних центрів/офісів міжмуниципальної співпраці, які наприклад, існують в Норвегії щодо запроваджених офісів e-Health та інших, можливим стало б запровадження обміну досвідом та накопичення архівів документів практиків співробітництва.

А поки приблизний розподіл існуючих договорів співробітництва територіальних громад виглядає таким чином, як зазначено на цих **діаграмах**:

Таблиця нижче є демонстрацією не дуже високої загальної активності громад Рівненської області за всі роки існування в Україні законодавства про співпрацю громад. Але вона надає

змогу замислитися над тим, що можливо з «сусідами» необхідно ближче спілкуватись, щоб знайти спільні ідеї співпраці та обрахувати їх ефективність, економити кошти та спрямувати їх на інші проекти, ідеї, послуги та сфери, де ще є багато роботи над вдосконаленням старого, а можливо і створенням зовсім нового.

Але, з іншого боку і не дивно, що в Рівненській області спостерігається не така велика активність по кількості договорів. Бо, прикордонні області мають більше стимулів у вигляді коштовних програм сусідства та транскордонного співробітництва, на реалізацію яких необхідно витратити компетентний адмінресурс, вміти працювати з великими коштами держав-партнерів, адмініструвати їх та звітуватися. Припускаємо, що громади обирають як пріоритет можливість залучення додаткових фінансових ресурсів, та вже потім думають про оптимізацію та економію власних, у тому числі через можливі інструменти співробітництва громад.

Тут також прослідковується інша закономірність, коли смодостатні за бюджетами громади менше замислюються над питаннями спільної оптимізації та економії коштів із «сусідами», більше орієнтуються на співпрацю з громадами-сусідами інших держав, орієнтуючись на більш розвинутих та «просунутих», спільну взаємодію саме з такими.

**Межування з іншими територіальними громадами
громад-партнерів Проекту ГОВЕРЛА (відмічені жовтим)**

Громада-партнер Проекту	Громади, з якими межує пілотна громада з кількістю договорів ММС	Довід реалізації проєктів ММС відповідно до наявних договорів ММС
Радивилівська ТГ Дубенського району		
		292, 293, 294, 621, 622, 623
1	Крупецька ТГ	
2	Бродівська ТГ	
3	Громади Львівської області	
4	Громади Тернопільської області	
Білокриницька ТГ Рівненського району		
		619
1	Гоцанська ТГ	
2	Малоліубошанська ТГ	
3	Олександрійська ТГ	
4	Бабинська ТГ	
5	Бугринська	
6	Корнинська	
7	Шпанівська ТГ	
8	Рівненська ТГ	
Гоцанська ТГ Рівненського району		
1	Білокриницька ТГ	619
2	Бабинська ТГ	
3	Острозька ТГ	
4	Бугринська ТГ	499
5	Великомежиріцька ТГ	
6	Корецька ТГ	478, 479, 480, 481, 509, 774
7	Березнівська ТГ	
8	Малоліубошанська ТГ	
9	громади Хмельницької області	
Здолбунівська ТГ Рівненського району		
		643, 644, 702
1	Великоомелянська ТГ	735
2	Здовбицька ТГ	
3	Мирогощанська ТГ	108, 265
4	Привільненська ТГ	271, 654
5	Корнинська ТГ	
6	Острозька	
7	Мізоцька	
8	Бугринська	
9	Варковицька ТГ	708

Корецька ТГ Рівненського району		478, 479, 480, 481, 509, 774
1	Великомежирицька ТГ	
2	Гоцанська ТГ	
3	Соснівська ТГ	
4	Новгород-Волинська Житомирської області	
Костопільська ТГ Рівненського району		
1	Головинська ТГ	
2	Дорожненська ТГ	
3	Малоліубошанська ТГ	
4	Малинська ТГ	
5	Степанська ТГ	
6	Сарненська ТГ	
7	Громади Волинської області	
Острозька ТГ Рівненського району		
1	Мізоцька ТГ	
2	Здовбицька ТГ	
3	Бугринська ТГ	499
4	Гоцанська ТГ	
5	Здолбунівська ТГ	643, 644, 702
6	Громади Хмельницької області	
Клесівська ТГ Сарненського району		743
1	Вирівська ТГ	
2	Сарненська ТГ	
3	Рокитнівська ТГ	
4	Дубровицька ТГ	
5	Немовицька ТГ	
Рокитнівська ТГ Сарненського району		
1	Вирівська ТГ	
2	Березівська ТГ	
3	Клесівська ТГ	
4	Дубровицька ТГ	
5	Старосільська ТГ	
6	Березівська ТГ	
7	Громади Житомирської області	
Сарненська ТГ Сарненського району		
1	Клесівська ТГ	
2	Немовицька ТГ	
3	Степанська ТГ	
4	Костопільська ТГ	
5	Полицька ТГ	
6	Антонівська ТГ	
7	Вирівська ТГ	

Щодо строків укладених договорів, спостерігаємо різну активність громад та інтенсивність подачі ініціатив співробітництва громад по роках на діаграмі нижче. Так, найбільш активними в цьому напрямку громади Рівненської області були в 2019 (10 договорів) та 2021 (12 договорів) роках. Не можна відмітити, що рівень підготовки договорів дуже помітно падав, або підіймався в розрізі років їх укладання.

При цьому, як зазначено на діаграмі вище, шість (6) договорів зареєстровані не так давно та діють і в 2022 році.

На постійній основі, як зазначено на діаграмі вище, діючих договорів, у тому числі з вказанням тільки початку дії без терміну закінчення строку, виявлено шістнадцять (16).

Самі тривалі договори в основному спільного утримання об'єктів муніципальних послуг та проектів підсилення їх роботи або надання повноважень для здійснення послуг для населення декількох громад. Це такі договори, як наприклад: №200 по СКНП «Млинівський центр первинної медико-санітарної допомоги», №263 по КУ «Інклюзивно-ресурсний центр» Млинівської громади, №265 щодо спільного методичного центру Мирогощанської сільради, №629 по КУ «Клеванський інклюзивно-ресурсний центр», №643 та №644 по делегуванню виконання окремих завдань одного з закладів Здолбунівської міськради, №646 спільного фінансування надання соціальної послуги на дому соціальними робітниками «Центр надання соціальних послуг» в Дядковицькій сільраді та №647 в КУ «Центр надання соціальних послуг» в Городоцькій сільраді, №654 щодо послуг КУ «Привільненський центр професійного розвитку педагогічних працівників», №664 щодо послуг КУ «Інклюзивно – ресурсний центр» Демидівської селищної ради, №702 щодо послуг 3-х об'єктів Здолбунівської міськради («Здолбунівський центр первинної медичної допомоги», «Здолбунівська центральна міська лікарня» та «Здолбунівська стоматологічна поліклініка»), №708 щодо послуг КУ «Інклюзивно-ресурсний центр» Варковицької сільської ради, №793 щодо організації спільних послуг в рамках проекту «У напрямку створення комплексної системи поводження з твердими побутовими відходами у Демидівській, Бокіймівській, Боремельській територіальних громадах»

Але, щоб зробити висновки по актуальності та дієвості цих договорів, де можливо відбулись певні трансформації в період, коли суб'єкти їх підписання можливо вже стали представниками об'єднаної однією або іншою територіальними громадами, слід ретельніше вивчити звіти по їх реалізації. Під час пошуку та вивчення інформації, що знаходиться у відкритих джерелах по Рівненській області, інформації щодо обліку, моніторингу та звітності громад, архівів документів співробітництва громад не виявлено. Окрім наступної інформації, що знайдена на сайтах громад:

- одного звіту про виконання умов договору №313 про співробітництво територіальних громад у формі реалізації спільного проекту від 27 грудня 2018 року, укладеного між Демидівською селищною радою, Бокіймівською сільською радою, Боремельською сільською радою та

Вовковиївською сільською радою. Звіт підготовлено у 2020 році з описом дій щодо створення комплексної системи поводження з твердими побутовими відходами;

- інформації на сайті громади, що договір у формі делегування окремих завдань у сфері адміністративних послуг (у формі делегування окремих завдань у сфері містобудування та архітектури) про співробітництво Дубровицької ТГ, Миляцької ТГ, винесено на розгляд громадян;
- 12-ть документів договорів співробітництва громад:
 - № 313 та № 793 щодо реалізація спільних проектів у сфері ТПВ (ініціатор співробітництва - Демидівська селищна рада)
 - щодо спільного фінансування(утримання) 9-ти об'єктів соціального значення: №837 КУ "Центр професійного розвитку педагогічних працівників" (ініціатор співробітництва - Дубенська міська рада), № 774 КУ «Корецький інклюзивно-ресурсний центр» (ініціатор співробітництва - Корецька міська рада) , № 623 КУ «Будинок школяра» (ініціатор співробітництва - Радивилівська міська рада), № 621 КУ «Комплексна дитячо-юнацька спортивна школа» (ініціатор співробітництва - Радивилівська міська рада); № 622 КУ «Школа мистецтв» (ініціатор співробітництва - Радивилівська міська рад), №629 КУ «Клеванський інклюзивно-ресурсний центр» (ініціатор співробітництва – Клеванська селищна рада) , №293 КУ «Радивилівський інклюзивно-ресурсний центр» (ініціатор співробітництва - Радивилівська міська рада), № 664 КУ «Інклюзивно – ресурсний центр» (ініціатор співробітництва - Демидівська селищна рада), № 292 КУ «Радивилівський територіальний центр соціального обслуговування» (ініціатор співробітництва - Радивилівська міська рада);
 - № 746 по делегуванню окремих завдань у сфері адміністративних послугу формі делегування окремих завдань у сфері містобудування та архітектури (ініціатор співробітництва - Клесівська селищна рада).

Договори, що не втратили свій період реалізації, підлягають більш ретельному вивченню та актуалізації в умовах змін територіального розподілу під час децентралізації.

Термін дії договорів зазначений на **діаграмі** вище.

Слід відзначити, що в Рівненській області з 2010 року існує конкурс проектів розвитку територіальних громад, який фінансується у тому числі за рахунок коштів обласного бюджету та існує згідно з рішенням Рівненської обласної ради від 11 березня 2016 року №121 "Про щорічний обласний конкурс проектів розвитку територіальних громад" (з внесеними змінами) оголошено щорічний обласний конкурс проектів розвитку територіальних громад. Учасниками Конкурсу можуть бути проекти, розроблені сільськими, селищними, міськими та районними радами, а також проекти, розроблені та подані спільно кількома територіальними громадами. Серед пріоритетів Конкурс і підтримка проектів співробітництва територіальних громад:

- проекти співробітництва громад (при наявності договору співробітництва, максимальний розмір гранту = 300 тис грн, мінімальний власний внесок = 30% від загальної вартості проекту);

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

- організація ефективної системи надання соціальних послуг населенню (максимальний розмір гранту = 150 тис грн, мінімальний власний внесок = 50% від загальної вартості проекту;
- розвиток туристичної діяльності (максимальний розмір гранту = 150 тис грн, мінімальний власний внесок = 50% від загальної вартості проекту;
- підвищення безпеки життя, зменшення ризику; виникнення природних та техногенних катастроф на території адміністративно-територіальної одиниці (або кількох одиниць) (максимальний розмір гранту = 150 тис грн, мінімальний власний внесок = 50% від загальної вартості проекту;
- підтримка соціальної згуртованості громад (максимальний розмір гранту = 30 тис грн, мінімальний власний внесок = 50% від загальної вартості проекту)

В листопаді 2021 року Конкурс було оголошено і на 2022 рік в рамках сприяння досягненню завдань Стратегії розвитку Рівненської області на період до 2027 року та Плану заходів з реалізації Стратегії на 2021-2023 роки. Слід зазначити, що у 2021 році фахівці Рівненського регіонального офісу «U-LEAD з Європою» для посадовців 9-ти громад (Олександрійської, Корнинської, Білокриницької, Острозької, Гоцанської, Рокитнівської, Березівської, Старосільської та Клесівської) проводили низку онлайн-консультацій для громад щодо проектів муніципального партнерства. Як звісно з Волинський ресурсний центр, починаючи з 2009 року, є Виконавчим адміністратором Рівненського обласного конкурсу проектів розвитку територіальних громад (далі – Конкурс) згідно рішення Рівненської обласної ради №1388 від 25 вересня 2009 року. Учасниками Конкурсу є проекти місцевого розвитку, розроблені органами місцевого самоврядування області.

Вся інформація по конкурсам та проектам, підтриманих за рахунок коштів обласного бюджету період з 2010 по 2019 рік висвітлена на онлайн-платформі конкурсу - <http://konkurs.vrc.rv.ua/>. За 2010 – 2018 роки реалізовано 114 проектів на суму 14,2 млн. гривень (у тому числі співфінансування з обласного бюджету – 6,7 млн. гривень). У 2019 році на підтримку ініціатив органів місцевого самоврядування з обласного бюджету виділено 2,1 млн. гривень, переможцями конкурсу обрано 19 проектів.

Основними напрямками реалізації проектів є: покращення освітлення вулиць, упровадження енергозберігаючих технологій у навчальних закладах, розвиток підприємництва, енерго- та ресурсозбереження, розвиток туристичної діяльності, удосконалення механізмів охорони довкілля, організація ефективної системи надання соціальних послуг населенню, реформування системи житлово-комунального господарства, удосконалення системи благоустрою населених пунктів.

Слід зазначити, що окремо в області існує ще один стимулюючий громади конкурсний механізм відповідно до розпорядження голови ОДА від 13.03.2018 № 166 (зі змінами) та рішення обласної ради від 16.03.2018 № 866 (зі змінами) - це Обласний конкурс проектів з енергоефективності.

Таким чином, Рівненська обласна держадміністрація має постійні конкурсні стимули, мотивуючи громади розробляти та реалізовувати проекти розвитку, у тому числі і щодо співробітництва територіальних громад, а також веде достатньо активно діяльність по залученню коштів програм та реалізації проектів транскордонного співробітництва. Так наприклад з 2018 по 2020 рік Рівненська область змогла використати потенціал програми територіального співробітництва країн Східного партнерства (EaP TC Support Programme) Білорусь-Україна для розвитку прикордонних регіонів області. Чотири транскордонні проекти були відібрані для отримання фінансування на суму 782 889,99 тис. євро від Європейського Союзу. Вони спрямовані на вирішення проблем у регіонах-сусідах України та Білорусі.

Співробітництво територіальних громад є пріоритетом Стратегії розвитку Рівненської області на період до 2027 року: стратегічна ціль №2 «Збалансований розвиток територій», операційна ціль №2.2. «Стимулювання економічної активності в громадах», завдання №2.2.5. «Розвиток співробітництва громад». Однак на рівні громад, над розумінням можливостей співробітництва необхідно ще працювати, враховуючи, що тільки 19 громад (з яких 6 – громади-пілоти Проекту «ГОВЕРЛА») з 63 наявних в області, мають досвід реалізації ініціатив співробітництва

територіальних громад відповідно до заключених договорів співробітництва (41 договір, з яких 18 - це договори, ініціаторами яких є громади-пілоти Проєкту «ГОВЕРЛА»).

Відповідно **таблиці** можна зазначити, що договори співробітництва, заключенні в період до закінчення процесу формування ОТГ, втратили свою чинність, але чи були відпрацьовані заходи передбачені цими договорами та їх успішність складно оцінити через відсутність таких звітів та даних по договорам в відкритих джерелах.

Витяг з реєстру договорів громад-пілотів Проєкту ГОВЕРЛА

Білокриницька ТГ					
619	Договір про співробітництво територіальних громад у формі реалізації спільного проєкту «Підвищення рівня безпеки населення в ОТГ Рівненської області шляхом утворення місцевих (добровільних) підрозділів пожежної охорони та запровадження навчального проєкту «Безпековий простір»	10.08.2020-21.07.2020 б/н Термін дії: 3з21.07.2020 до 31.12.2021	Білокриницька сільська рада с. Біла Криниця, вул. Рівненська, 94, Рівненський р-н, Рівненська обл., тел. (0362) 27-07-38, Бугринська сільська рада с.Бугрин, вул. Перемоги, 1, Гоцанський р-н, Рівненська обл., Боремельська сільська рада, с. Боремель, вул. Першотравнева, 64, Демидівський р-н, Рівненська обл., Миляцька сільська рада, с. Миляч, вул. Василевського, 122-Б, Дубровицький р-н, Рівненська обл., Немовицька сільська рада, с. Немовичі, вул. Центральна, 4, Сарненський р-н, Рівненська обл., Привільненська сільська рада, с. Привільне, вул. Грушевського, 2, Дубенський р-н, Рівненська обл., Смизька селищна рада смт Смига, вул. Б. Хмельницького,37, Дубенського району, Рівненська обл.	Білокриницька сільська рада (с. Біла Криниця, вул. Рівненська, 94, Рівненський р-н, Рівненська обл., тел. (0362) 27-07-38)	Реалізація спільних проєктів, що передбачає координацію діяльності суб'єктів співробітництва та акумулювання ними на визначений період ресурсів з метою спільного здійснення відповідних заходів
735	Договір про співробітництво територіальних громад у формі реалізації спільного проєкту «Забезпечення безпеки населення в територіальних громадах Рівненської області шляхом розвитку існуючих та утворення нових місцевих (добровільних) пожежних команд та створення інтерактивного класу пожежної безпеки»	26.08.2021-16.08.2021 Термін дії: з 16.08.2021 упродовж 2 років	Великоомелянська сільська рада с. Велика Омеляна, вул. Шевченка, 79, Рівненська область, 35360 тел.: (0362) 278-127 Білокриницька сільська рада с. Біла Криниця, вул. Рівненська, 94, Рівненська область тел.: (0362) 270-738 Корнинська сільська рада с. Корнин, вул. Центральна,41 Рівненська область тел.: (0362) 205-332	Великоомелянська сільська рада с. Велика Омеляна, вул. Шевченка, 79, Рівненська область, 35360 тел.: (0362) 278-127	Реалізація спільних проєктів, що передбачає координацію діяльності суб'єктів співробітництва та акумулювання ними на визначений період ресурсів з метою спільного здійснення відповідних заходів
Гоцанська ТГ					
0	0	0	0	0	0
Клесівська ТГ					
746	Договір про співробітництво територіальних громад у формі делегування виконання окремих завдань	12.10.2021-24.09.2021 Термін дії: з 24.09.2021 до 31.12.2025	Клесівська селищна рада смт. Клесів, вул. Свободи, 10, Сарненський р-н, Рівненська обл., тел. (03655) 503-50, Сарненська міська рада м. Сарни, вул. Широка, 31, Сарненський р-н, Рівненська обл.,	Клесівська селищна рада смт. Клесів, вул. Свободи, 10, Сарненський р-н, Рівненська обл., тел. (03655) 503-50,	Делегування виконання окремих завдань з передачею відповідних ресурсів
Рокитнівська ТГ					
0	0	0	0	0	0
Здолбунівська ТГ					
643	Договір співробітництва територіальних громад у формі делегування виконання окремих завдань	03.02.2021-04.01.2021 Термін дії: з 04.01.2021 року	Здолбунівська міська рада м. Здолбунів, вул. Василя Жука, 1, Рівненський р-н, Рівненська обл., тел. 03652) 221-31, Мізоцька селищна рада смт. Мізоч, вул. Тараса Якимчука, 12, Рівненський р-н, Рівненська обл.,	Здолбунівська міська рада (м. Здолбунів, вул. Василя Жука, 1, Рівненський р-н, Рівненська обл., тел. 03652) 221-31)	Делегування виконання окремих завдань з передачею відповідних ресурсів

644	Договір співробітництва територіальних громад у формі делегування виконання окремих завдань	03.02.2021 04.01.2021 Термін дії: з 04.01.2021 року	Здолбунівська міська рада м. Здолбунів, вул. Василя Жука, 1, Рівненський р-н, Рівненська обл., тел. 03652) 221-31 Здовбицька сільська рада с. Здовбиця, вул. Шосова, 105, Рівненський р-н, Рівненська обл.,	Здолбунівська міська рада (м. Здолбунів, вул. Василя Жука, 1, Рівненський р-н, Рівненська обл., тел. 03652) 221-31)	Делегування виконання окремих завдань з передачею відповідних ресурсів
702	Договір про співробітництво територіальних громад у формі спільного фінансування (утримання) суб'єктами співробітництва, комунальних некомерційних підприємств «Здолбунівський центр первинної медичної допомоги», «Здолбунівська центральна міська лікарня» та «Здолбунівська стоматологічна поліклініка»	10.06.2021 22.05.2021 Термін дії: з 01.01.2021	Здолбунівська міська рада м. Здолбунів, вул. Грушевського, 14, Рівненська обл., тел. (03652) 221-31, Мізоцька селищна рада смт. Мізоч, вул. Тараса Якимчука, 12, Рівненська обл., Здовбицька сільська рада с. Здовбиця, вул. Шосова, 105, Рівненська обл.	Здолбунівська міська рада м. Здолбунів, вул. Грушевського, 14, Рівненська обл., тел. (03652) 221-31,	Делегування виконання окремих завдань з передачею відповідних ресурсів та спільного фінансування (утримання) комунальних некомерційних підприємств
Костопільська ТГ					
0	0	0	0	0	0
Корецька ТГ					
478	Договір про співробітництво територіальних громад у формі реалізації спільного проекту «Створення віддаленого робочого місця (ВРМ) у селі Гвіздів центру надання адміністративних послуг (ЦНАП) у м. Корець»	10.10.2019 06.09.2019 Термін дії: з 01.10.2019 упродовж 18 місяців	Корецька міська рада м. Корець, вул. Київська, 69, Корецький р-н, Рівненська обл., тел. (03651) 226-45, Гніздівська сільська рада с. Гніздів, вул. Молодіжна, 7, Корецький р-н, Рівненська обл., тел. (03651) 203-64,	Корецька міська рада (м. Корець, вул. Київська, 69, Корецький р-н, Рівненська обл., тел. (03651) 226-45)	Реалізація спільного проекту, що передбачає координацію діяльності суб'єктів співробітництва та акумулювання ними на визначений період ресурсів з метою спільного здійснення відповідних заходів
479	Договір про співробітництво територіальних громад у формі реалізації спільного проекту «Створення віддаленого робочого місця (ВРМ) у селі Головиця центру надання адміністративних послуг (ЦНАП) у м. Корець»	10.10.2019 06.09.2019 Термін дії: з 01.10.2019 упродовж 18 місяців	Корецька міська рада м. Корець, вул. Київська, 69, Корецький р-н, Рівненська обл., тел. (03651) 226-45, Головицька сільська рада с. Головиця, вул. Середня, 6, Корецький р-н, Рівненська обл., тел. (03651) 262-00,	Корецька міська рада (м. Корець, вул. Київська, 69, Корецький р-н, Рівненська обл., тел. (03651) 226-45)	Реалізація спільного проекту, що передбачає координацію діяльності суб'єктів співробітництва та акумулювання ними на визначений період ресурсів з метою спільного здійснення відповідних заходів
480	Договір про співробітництво територіальних громад у формі реалізації спільного проекту «Створення віддаленого робочого місця (ВРМ) у селі Крилів центру надання адміністративних послуг (ЦНАП) у м. Корець»	10.10.2019 06.09.2019 Термін дії: з 01.10.2019 упродовж 18 місяців	Корецька міська рада м. Корець, вул. Київська, 69, Корецький р-н, Рівненська обл., тел. (03651) 226-45, Крилівська сільська рада с. Крилів, вул. Камінського, 83, Корецький р-н, Рівненська обл., тел. (03651) 267-38,	Корецька міська рада (м. Корець, вул. Київська, 69, Корецький р-н, Рівненська обл., тел. (03651) 226-45)	Реалізація спільного проекту, що передбачає координацію діяльності суб'єктів співробітництва та акумулювання ними на визначений період ресурсів з метою спільного здійснення відповідних заходів
481	Договір про співробітництво територіальних громад	10.10.2019 06.09.2019	Корецька міська рада м. Корець, вул. Київська, 69, Корецький р-н, Рівненська обл., тел. (03651) 226-45, Новокорецька	Корецька міська рада (м. Корець, вул. Київська, 69,	Реалізація спільного проекту, що передбачає

	у формі реалізації спільного проекту «Створення віддаленого робочого місця (ВРМ) у селі Новий Корець центру надання адміністративних послуг (ЦНАП) у м. Корець»	Термін дії: з 01.10.2019 упродовж 18 місяців	сільська рада с. Новий Корець, вул. Незалежності, 11, Корецький р-н, Рівненська обл., тел. (03651) 217-07,	Корецький р-н, Рівненська обл., тел. (03651) 226-45)	координацію діяльності суб'єктів співробітництва та акумулювання ними на визначений період ресурсів з метою спільного здійснення відповідних заходів
509	Договір про співробітництво територіальних громад у формі реалізації спільного проекту	09.12.2019 27.11.2019 Термін дії: з 01.12.2019 упродовж 24 місяців	Корецька міська рада м. Корець, вул. Київська, 69, Корецький р-н, Рівненська обл., тел. (03651) 226-45, Головицька сільська рада с. Головиця, вул. Середня, 6, Корецький р-н, Рівненська обл., тел. (03651) 226-00,	Корецька міська рада (м. Корець, вул. Київська, 69, Корецький р-н, Рівненська обл., тел. (03651) 226-45)	Реалізація спільного проекту, що передбачає координацію діяльності суб'єктів співробітництва та акумулювання ними на визначений період ресурсів з метою спільного здійснення відповідних заходів
774	Договір про співробітництво Корецької міської та Великомежирицької сільських територіальних громад у формі спільного фінансування (утримання) комунальної установи «Корецький інклюзивно-ресурсний центр» Корецької міської ради	21.12.2021 25.11.2021 Термін дії: з 25.11.2021 до 31.12.2025	Корецька міська рада м. Корець, пл. Київська, 5, Рівненська обл., тел. (03651) 218-43, Великомежирицька сільська рада с. Великі Межиричі, вул. Перше Травня, 1, Рівненська обл.,	Корецька міська рада м. Корець, пл. Київська, 5, Рівненська обл., тел. (03651) 218-43,	Спільного фінансування (утримання) суб'єктами співробітництва підприємств, установ або організацій комунальної форми власності – інфраструктурних об'єктів
Острозька ТГ					
0	0	0	0	0	0
Радивилівська ТГ					
292	Договір про співробітництво територіальних громад у формі спільного фінансування (утримання) установ та організацій комунальної форми власності «Радивилівський територіальний центр соціального обслуговування»	19.12.2018 10.12.2018 Термін дії: з 01.01.2019 до 31.12.2022	Радивилівська міська рада м. Радивилів, вул.Паркова, 5, Рівненська обл., тел. (03633/) 431-40, Крупецька сільська рада с. Крупець, вул. Довга, 68, Радивилівський р-н, Рівненська обл.	Радивилівська міська рада (м. Радивилів, вул.Паркова, 5, Рівненська обл., тел. (03633/) 431-40)	Спільного фінансування (утримання) суб'єктами співробітництва організацій комунальної форми власності – інфраструктурних об'єктів
293	Договір про співробітництво територіальних громад у формі делегування виконання окремих завдань «Радивилівський інклюзивно-ресурсний центр»	19.12.2018 10.12.2018 Термін дії: з 01.01.2019 на 5 років	Радивилівська міська рада м. Радивилів, вул.Паркова, 5, Рівненська обл., тел. (03633/) 431-40, Крупецька сільська рада с. Крупець, вул. Довга, 68, Радивилівський р-н, Рівненська обл.	Радивилівська міська рада (м. Радивилів, вул.Паркова, 5, Рівненська обл., тел. (03633/) 431-40)	Делегування виконання окремих завдань з передачею відповідних ресурсів
294	Договір про співробітництво територіальних громад у формі делегування виконання окремих завдань «Радивилівський інклюзивно-ресурсний центр»	19.12.2018 10.12.2018 Термін дії: з 01.01.2019 на 5 років	Радивилівська міська рада м. Радивилів, вул.Паркова, 5, Рівненська обл., тел. (03633/) 431-40, Козинська сільська рада с. Берестецька.145, Радивилівський р-н, Рівненська обл.	Радивилівська міська рада (м. Радивилів, вул.Паркова, 5, Рівненська обл., тел. (03633/) 431-40)	Делегування виконання окремих завдань з передачею відповідних ресурсів

621	Договір співробітництва територіальних громад у формі спільного фінансування (утримання) підприємств, установ та організацій комунальної форми власності «Комплексна дитячо-юнацька спортивна школа»	15.09.2020 31.08.2020 Термін дії: з 31.08.2020 на 5 років	Радивилівська міська рада м. Радивилів, вул. Паркова, 5, Рівненська обл., тел. (03633) 431-40, Крупецька сільська рада с. Крупець, вул. Довга, 68, Рівненська обл., Радивилівський р-н,	Радивилівська міська рада (м. Радивилів, вул. Паркова, 5, Рівненська обл., тел. (03633) 431-40)	Спільного фінансування (утримання) суб'єктами співробітництва підприємств, установ або організацій комунальної форми власності – інфраструктурних об'єктів
622	Договір співробітництва територіальних громад у формі спільного фінансування (утримання) підприємств, установ та організацій комунальної форми власності «Школа мистецтв»	15.09.2020 31.08.2020 Термін дії: з 31.08.2020 на 5 років	Радивилівська міська рада м. Радивилів, вул. Паркова, 5, Рівненська обл., тел. (03633) 431-40, Крупецька сільська рада с. Крупець, вул. Довга, 68, Рівненська обл., Радивилівський р-н,	Радивилівська міська рада (м. Радивилів, вул. Паркова, 5, Рівненська обл., тел. (03633) 431-40)	Спільного фінансування (утримання) суб'єктами співробітництва підприємств, установ або організацій комунальної форми власності – інфраструктурних об'єктів
623	Договір співробітництва територіальних громад у формі спільного фінансування (утримання) підприємств, установ та організацій комунальної форми власності «Будинок школяра»	15.09.2020 31.08.2020 Термін дії: з 31.08.2020 на 5 років	Радивилівська міська рада м. Радивилів, вул. Паркова, 5, Рівненська обл., тел. (03633) 431-40, Крупецька сільська рада с. Крупець, вул. Довга, 68, Рівненська обл., Радивилівський р-н,	Радивилівська міська рада (м. Радивилів, вул. Паркова, 5, Рівненська обл., тел. (03633) 431-40)	Спільного фінансування (утримання) суб'єктами співробітництва підприємств, установ або організацій комунальної форми власності – інфраструктурних об'єктів

Слід зазначити, що вищевказані договори були зареєстровані в Міністерстві розвитку громад та територій України, але у відкритих джерелах інформації щодо звітів по їх виконанню, по результатам їх впровадження та досягненням, не знайдено. Тому, для більш чіткої картини, реєстрацію всіх договорів за ознакою співробітництва має вести сама територіальна громада для більш ефективного аналізу наявної та можливої співпраці, більш ретельної підготовчої роботи, що може вплинути на майбутні проекти та ініціативи розвитку, у тому числі і за рахунок донорських та інвестиційних фінансів. Можливо, має сенс винесення питання створення окремої національної цифрової платформи з кабінетами для громад або для відповідальних за збір та узагальнення даних по співпраці громад спеціалістів громад, районних або обласних адміністрацій, як інструменту єдиної реєстрації, обліку та накопичення аналітичних, експертних даних та практичного досвіду в сфері співробітництва територіальних громад на прозорій інноваційній онлайн-платформі.

ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ.

- Рівненська область продовжує використовувати механізми співпраці громад. І хоча область не входить до лідерів використання цих інструментів за кількістю заключених договорів співробітництва - 41 договір громад Рівненської області зафіксовано в реєстрі Міністерства розвитку громад (із загальної кількості 842 зареєстрованих договорів по Україні станом на 25.04.2022 року), однак, має достатньо стимулів для їх підтримки через запровадження пріоритетів розвитку співробітництва в Стратегії розвитку Рівненської області до 2027 року та Обласний Конкурс проектів розвитку громад, який існує з 2010 року та до теперішнього часу і має окремий пріоритет підтримки ініціатив співробітництва територіальних громад за умов наявного зареєстрованого договору співробітництва.
- 18-ть договорів співробітництва громад із 41-го зареєстрованого по Рівненській області відносяться до територій 10-ти громад-пілотів Проєкту «ГОВЕРЛА», з яких тільки шість (6) громад-пілотів мають досвід підготовки та реалізації ініціатив співробітництва

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

територіальних громад - Білокриницька (2 договори співробітництва), Клесівська та Сарненська (1 договір співробітництва громад), Здолбунівська (3 договори співробітництва), Корецька (6 договорів співробітництва), Родивілівська (6 договорів співробітництва). Інші вісім (8) громад: Рожичанська, Любошівська, Боратинська, Горіхівська, Ківерцівська, Вишнівська, Локачинська та Гоцанська, Рокитнівська, Костопільська та Острозька досвіду співробітництва громад та укладених договорів співробітництва не мають.

- Ефективність існуючих договорів співробітництва територіальних громад їх результати та успішність складно оцінити через відсутності звітів та даних по таким договорам співпраці у відкритих джерелах.
- Відповідно до 41-го укладеного договору громадами Рівненської області в період з 2017 по 2022 роки, популярними напрямками співробітництва залишаються ініціативи зі спільного утримання/фінансування об'єктів надання послуг та їх організації і покращення через закупівлю обладнання таких установ, як: інклюзивно-ресурсні центри, центри надання соціальних послуг, ЦНАПи. Не популярними у громад щодо співробітництва залишаються сфери інформаційно-комунікативних, ІТ-технологій та інших сучасних технологій покращення муніципального менеджменту, а також поліпшення екологічної інфраструктури, запобігання техногенним та іншим катастрофам та запровадження енергоефективних технологій.
- Більш популярною з існуючих 5-ти форм співробітництва громад є не форма реалізації спільних проектів (ця форма на другому місці по популярності в рівненській області – 14 договори), як наприклад у Львівській, Полтавській та Волинській областях, а форма спільного фінансування (утримання) суб'єктами співробітництва підприємств, установ та організацій комунальної форми власності - інфраструктурних об'єктів (більшість договорів, 21 з 41-го зареєстрованого загалом) . Однак, досвіду використання таких форм співробітництва, як: утворення суб'єктами співробітництва спільних комунальних підприємств, установ та організацій - спільних інфраструктурних об'єктів; утворення суб'єктами співробітництва спільного органу управління для спільного виконання визначених законом повноважень; громади Рівненської області поки не мають.
- Рівненська область демонструє не дуже високу загальну активність своїх громад за всі роки існування в Україні законодавства про співпрацю громад. Але така ситуація надає змогу, з одного боку, замислитися над тим, що можливо з «сусідами» необхідно ближче спілкуватись, щоб знайти спільні ідеї співпраці та навчитися обрахувати їх ефективність, зекономити кошти та перенаправити їх на інші проекти, ідеї, послуги та сфери, де ще є багато роботи над вдосконаленням старого, а можливо і над створенням зовсім нового. Але, з іншого боку, і не дивно, що в Рівненській області спостерігається не така велика активність по кількості договорів. Бо, прикордонні області мають більше стимулів у вигляді коштовних програм сусідства та транскордонного співробітництва, на реалізацію яких необхідно витратити компетентний адмін ресурс, вміти працювати з великими коштами держав-партнерів, адмініструвати їх та звітуватися. Припускаємо, що громади обирають пріоритетною, таким чином, можливість залучення додаткових фінансових ресурсів, та вже потім думають про оптимізацію та економію власних, у тому числі через можливі інструменти співробітництва громад. Тут також прослідковується інша закономірність, коли самодостатні за бюджетами громади менше замислюються над питаннями спільної оптимізації та економії коштів із «сусідами», більше орієнтуються на співпрацю з громадами-сусідами інших держав, орієнтуючись на більш розвинутих та «просунутих», спільну взаємодію саме з такими.
- Нажаль, реєстр Міністерства розвитку громад та територій України не дозволяє вивчити самі договори співробітництва за їх призначенням та сферами соціально-економічного розвитку, щоб зробити відповідний аналіз відповідно цілей та результатів реалізації таких проектів. Враховуючи те, що громади переформовувались і за територією і за складом керівних органів та установ, існує велика імовірність, що існуючі в реєстрі договори

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

співробітництва стали не актуальними, або такими, що потребують значної трансформації в сучасному стані, а спеціалісти, які супроводжували ці процеси вже не працюють в органах місцевого самоврядування та виконавчої влади, як і їх керівники, що просували та підписували угоди співробітництва, розуміючи соціально-економічну користь від співпраці. Можна передбачити, що дані по існуючим договорам співробітництва територіальних громад, виконання яких не завершилось до процесу об'єднання територій, втратили свою актуальність, тому і результати по їх виконанню слід більш ретельно вивчати на рівні громад та вести відповідні зміни хоча б в останньому пункті приміток в загальній таблиці даних національного реєстру.

- Співробітництво територіальних громад – є пріоритетом Стратегії розвитку Рівненської області на період до 2027 року (стратегічна ціль №2 «Збалансований розвиток територій», операційна ціль №2.2. «Стимулювання економічної активності в громадах», завдання №2.2.5. «Розвиток співробітництва громад»). Однак на рівні громад, над розумінням можливостей співробітництва необхідно ще працювати, враховуючи, що тільки 19 громад (з яких 6 – громади-пілоти Проекту «ГОВЕРЛА») з 63 наявних в області мають досвід реалізації ініціатив співробітництва територіальних громад відповідно до заключених договорів співробітництва (41 договір, з яких 18 – це договори, ініціаторами яких є громади-пілоти Проекту «ГОВЕРЛА»).
- Враховуючи те, що Рівненщина прийняла з початку воєнного часу 37495 переміщених осіб (zareєстровані як ВПО в області станом на 01.04.2022), майбутніми напрямками для організації співробітництва громад можуть стати ті, що ніколи не були для них актуальними раніше. Наприклад: створення та утримання центрів по координації роботи з переселенцями, з системами, що спрощують їх облік та потреби, а також надання додаткових муніципальних послуг (або модернізація старих) для їх обслуговування; створення та утримання таборів тимчасового перебування та спільного утримання, шелтерів для постраждалих та тих, хто залишився без житла в результаті його руйнування або окупації територій, хоспісів та притулків для одиноких та інших незахищених верств населення; проведення моніторингу наявності укриттів для населення в стані воєнного часу та системи координації розміщення в них людей з відповідним оснащенням для запобігання небезпеки руйнування, вогню, хімічних атак; створення спільних бригад реагування на руйнування під час воєнних дій для швидкої допомоги постраждалим під завалами або вогнеспілами в результаті обстрілів; створення умов для організації додаткових робочих місць та зайнятості прибулим особам з числа переселенців з окремими програми стимулювання таких ініціатив на місцях та для залучення цього потенціалу в економіку громад, тощо.

Підготувала: Ганна Борова, експертка з міжмуніципального співробітництва Проекту «ГОВЕРЛА».